

Dato: 12. januar 2024

Socialafdelingen

Alléen 15

4180 Sorø

Tlf.: 70 15 50 00

Dir.tlf.: 57 87 57 07

socialomraadet@regionsjaelland.dklkw@regionsjaelland.dkwww.regionsjaelland.dk

Fornyset behandling af Socialstyrelsens centrale udmelding om domfældte med udviklingshæmning – opdateret data til Koordinationsforum d. 19. januar 2024

Koordinationsforum har anmodet Rammeaftale Sjælland om opdaterede data vedr. Kofoedsminde, herunder kapacitet og kvalitet (vikarforbrug og uddannelsesniveau). Derudover ønskes status på satellitafdelingerne, herunder hvordan kapaciteten på Kofoedsminde er fordelt og planlægges fordelt.

Belægning

I tabel 1 ses udviklingen i belægning (antal pladser) for hhv. varetægtssurrogat samt domstype 1 og domstype 2. Der gøres opmærksom på, at borgerne kan skifte domstype - og derfor både tælles med i eksempelvis domstype 1 og domstype 2. Når borgerne får en dom, tæller de både med i varetægt og enten type 1 eller type 2.

Tabel 1. Udvikling i belægning 2014-2023

Driftsår	Budgetteret pladstal	Varetægt	Type 1	Type 2
2014	34	3	18	27
2015	34	4	15	25
2016	44	4	21	42
2017	47	6	21	46
2018	47	13	22	49
2019	68	9	27	46
2020	68	10	27	45
2021	67	24	29	51
2022	81	27	28	53
2023	81	27	26	55

*data fra januar-december 2023

I årene fra 2014 har Kofoedsminde oplevet en tilgang af beboere på mere end 50%. Kofoedsminde har modtagepligt og stiller de nødvendige antal pladser til rådighed. Der er således ikke tale om overbelægning i væsentlig grad, jf. tabel 2.

Ved varetægtssurrogat og type 1 domme, er det domstolens afgørelse, at en borger anbringes på Kofoedsminde. Ved domstype 2 er det kommunerne, der træffer afgørelse om, at en borger skal overføres til Kofoedsminde.

Som det fremgår af den historiske udvikling er der sket en større stigning i antal borgere med en type 2 dom på Kofoedsminde end borgere med en type 1 dom. Der er dog også sket en stigning i antallet borgere med en type 1 dom. Anbringelsesmønsteret modsiger den sommetider udtalte hypotese om, at stigningen især vedrører type-2 dømte borgere for hvem, kommunerne skulle vælge Kofoedsminde ud fra et økonomisk incitament.

Tabel 2 viser udviklingen i belægningen på Kofoedsminde i årene fra 2020-2023. Det budgetteret pladstal angiver, hvor mange pladser, der forventes besat. Regnskabstallet angiver hvor mange pladser, der faktisk var besat i det pågældende år. Regnskabstallet er udtrykt ved belægningsdøgn omregnet til pladstal. Således er én borger ikke lig med én plads.

Tabel 2. Udvikling fra 2020-2023 vedr. faktisk belægning

Driftsår	Budgetteret pladstal	Regnskabstal	Overbelægning - budgetteret pladstal
2020	68	73,6	8,2%
2021	67	77,3	15,4%
2022	81	83	2,5%
2023**	81	84,6	4,4%

*Regnskabstal er udtryk for belægningsdage (én plads = 365 dage).

Region Sjælland har imødekommet efterspørgslen via etablering af de nødvendige antal pladser, jf. udvidelsen af pladstallet fra 2021 til 2022. Udvidelsen af pladstallet er sket i løbende dialog og samarbejde med Socialtilsyn Øst.

Pladstalsudvidelsen er bl.a. håndteret via etablering af 14 sikrede pladser på satellitafdelingerne på Stevns. De resterende 67 sikrede pladser er beliggende på Kofoedsminde i Rødby Havn. Et planlagt byggeri i Rødby Havn vil på sigt afløse behovet for de sikrede pladser på de to satellitafdelinger på Stevnstortet, jf. nedenstående vedr. bygningsmassen.

Et relevant perspektiv i forhold til modtagepligten er *manglende forudsætninger for planlægning*. Kofoedsminde har modtagepligten og skal derfor være i stand til at modtage borgere fra hele landet, borgere som, qua deres udviklingshæmning og personfarlig kriminalitet, har fået dom til anbringelse på Kofoedsminde.

Manglende valide data om hvor mange borgere der får en dom eller får fornyet en dom gør det vanskeligt at planlægge en forsvarlig institutionsdrift – både i fysisk kapacitet og indhold. Region Sjælland skal derfor pege på behovet for at valide data om fremtidigt behov for pladser tilvejebringes. Dette perspektiv er i høj grad relevant i forhold til drøftelse om oprettelse af tilbud/afdeling i Vestdanmark.

Tabel 3. Udvikling i borgere med en domstype 2, der er hjemtaget til et egnet §108-tilbud

Driftsår	Type 2	Hjemtagne borgere - antal*
2014	27	6
2015	25	7
2016	42	10
2017	46	3
2018	49	9
2019	46	5
2020	45	7
2021	51	11
2022	53	10
2023	55	9

*Data viser de borgere, der er udskrevet fra Kofoedsminde.

Det fremgår ikke af data hvilke kommuner, der har hjemtaget borgere/anbragt på et åbent tilbud. Der kan således ikke sættes lighedstegn ved antal borgere og antal kommuner. Det er myndighed (kommunen), der træffer afgørelse om, hvorvidt borgere med domstype 2 skal hhv. anbringes på og udskrives (hjemtages) fra Kofoedsminde.

Kofoedsminde foretager løbende faglige vurderinger og er i dialog med handlekommunerne omkring beboere, hvor det er den faglige vurdering, at beboerne kan/bør visiteres til et åbent botilbud. Kofoedsminde tager initiativer for at få afsluttet type 2 dømtes ophold på Kofoedsminde, hvis den faglige vurdering er, at der ikke er behov for en så indgribende

foranstaltning, som et sikret botilbud er. Derudover tilbyder Kofoedsminde, at personale kan bistå i overgangen på de ny åbne botilbud mellem 2-14 dage.

Kofoedsminde kan grundet GDPR ikke historisk oplyse, hvorvidt Kofoedsminde vurderer, at der er flere borgere, der kunne være hjemtaget end det faktiske antal i de pågældende årstal. Dette skyldes, at det ikke er lovligt at føre register over tidligere beboere. Kofoedsminde kan derfor heller ikke oplyse, om de hjemtagne borgere (åbent regi) efter en kortere eller længere periode igen anbringes på Kofoedsminde.

Det er dog Kofoedsmindes vurdering, at de borgere, der vender tilbage til Kofoedsminde – enten grundet ny kriminalitet eller fornyet vurdering fra handlekommunen grundet borgerens adfærd i det nye botilbud – ikke mødes med tilstrækkelig bistand. Derudover er det Kofoedsmindes erfaring, at de anbefalinger, som videregives til myndighed – for at skabe en forsvarlig overgang – ikke følges. Et styrket fokus på gode udskrivninger vurderer Kofoedsminde som afgørende for, at borgerne ikke igen anbringes på Kofoedsminde.

Tabel 4 viser antallet af borgere med domstype 2, der aktuelt bor på Kofoedsminde samt hvor længe, borgerne har boet på Kofoedsminde.

Tabel 4. Antal borgere med domstype 2 i 2023 og antal år på Kofoedsminde

Antal borgere (anbringelsesår)	0-5 år (2019-2023)	6-8 år (2016-2018)	9-11 år (2015-2013)	11-13 år (2010-2012)	13+år (2010-)
55	28	13	7	2	5

Der gøres opmærksom på af nogle af type 2 dommene kan være ganske nye. Det vil sige en domsanbragt er overgået fra en domstype 1 til en domstype 2

Anbringelsestiden er den samlede tid, borgeren har tilbragt på Kofoedsminde - altså både med domstype 1 og domstype 2. Det er Kofoedsmindes faglige vurdering, at der aktuelt er omkring 15 beboere på Kofoedsminde, der ville kunne anbringes på et åbent botilbud.

Kvalitet i indsatsen

Situationen på Kofoedsminde er ændret siden Socialstyrelsen iværksatte den centrale udmelding i 2019.

I den seneste [tilsynsrapport vedr. Kofoedsminde](#) (september 2023) vurderer Socialtilsyn Øst samlet, at Kofoedsminde besidder den fornødne kvalitet, der skal til for at sikre, at borgerne ydes en indsats, der er i overensstemmelse med formålet med offentlige og private tilbud efter lov om social service.

Det vurderes samlet, at Kofoedsminde i middel til høj grad arbejder målrettet med borgerne, på tværs af de 7 temaer. En bedømmelse, der hænger sammen med, at Kofoedsminde over den seneste årrække været meget udfordret af en stor tilgang af borgere. Socialtilsynet vurderer, at Kofoedsminde ud fra målsætning og målgruppens forudsætninger, arbejder systematisk med de valgte faglige tilgange og metoder, Fælles Praksis 2.0, samt at dette i middel grad medfører, at der kommer positive resultater for beboerne.

Vikarforbrug

En del af [Indsatsplan for Kofoedsminde](#) fra 2019 var at nedbringe forbruget af eksterne vikarer. Kofoedsminde har frem til 2019 anvendt vikarer til håndtering af den stigende efterspørgsel, idet udgangspunktet for driften var, at pladstallet skulle nedbringes igen. Det kunne dog konstateres at den stigende efterspørgsel var blevet *den nye normal* og ikke kunne håndteres som en midlertidig tendens. Målet i indsatsplanen var, at forbruget af eksterne

vikarer målt i forhold til det samlede antal vikarer og interne fleksible medarbejdere skulle falde til 25% ved udgangen af 2020.

Tabel 5. Forbrug af eksterne vikarer fra 2020 til 2023

	2020	2021	2022	2023
Samlet forbrug af vikarer	105	121	135	120
Interne fleksible medarbejdere	68	80	73	45
Eksterne vikarer i %	34%	40%	46%	63%

Kofoedsminde har ikke nået målsætningen om, at eksterne vikarer udgør 25% af det samlede antal vikarer og interne fleksible medarbejdere. Det er i denne sammenhæng vigtigt at pointere, at den høje procentvise andel af eksterne vikarer i 2023 både skyldes en lille stigning i forbruget af eksterne vikarer men også et markant fald i anvendelse af interne fleksible medarbejdere. Dette skyldes, at Kofoedsminde i 2023 har fastansat flere medarbejdere og dermed reduceret forbruget af interne fleksible medarbejdere.

Generelt skyldes forbruget af eksterne vikarer:

- Udfordringer med at besætte ledige stillinger
- Voksende efterspørgsel efter pladser – og dermed også behov for flere medarbejdere
- Voksende antal borgere, der udgør en sikkerhedsrisiko i miljøet - bl.a. grundet den stressbelastning, der følger af anbringelsen

Når en borger udgør en sikkerhedsrisiko og der - af den årsag - er brug for ekstra personale anvendes ofte vikarer. De ekstraordinære indsatser er almindeligvis tidsbegrænset og anvendes af det faste pædagogiske personale til at finde veje i samarbejdet med borgerne, der betyder, at borgeren bliver tryk i miljøet og kan rummes på en almindelig plads.

Nedenstående tabel 6 viser, at Kofoedsminde er lykkedes med at nedbringe vikarforbruget fra 2022 til 2023. Kofoedsminde har nedbragt vikarforbruget med 47%, når der sammenlignes med samme periode i 2022 og 2023.

Tabel 6. Vikarforbruget i uge 51 i hhv. 2022 og 2023

Uge 51 2022	2451 timer
Uge 51 2023	1300 timer

Rekruttering og uddannelsesniveau

Kofoedsminde arbejder på at ansætte flere uddannede medarbejdere på bachelorniveau – pædagoger, sygeplejersker, ergoterapeuter m.v. og faglærte på pædagogisk assistent/social- og sundhedsassistent niveau. Kofoedsminde har en kompetenceudviklingsplan, der sikrer, at Kofoedsminde opdateres med nødvendige kompetencer, jf. Kofoedsmindes interne opkvalificeringsaktiviteter.

Regionsrådet i Region Sjælland har både i Budgetaftale 2020, Budgetaftale 2023 og Budgetaftale 2024 besluttet at opkvalificere ufaglærte medarbejdere til faglærte via en meritpædagoguddannelse.

Nedenstående tabel viser, at ca. halvdelen af medarbejderne på Kofoedsminde har en faglig uddannelse. Som det fremgår er fordelingen mellem faglært og ufaglært personale stabil i perioden 2020 til 2023. I perioden har Kofoedsminde udvidet med 13 pladser og behovet for personale er dermed steget. Fra 2020 til 2023 er der ansat 138 flere medarbejdere og antal medarbejdere med faglig uddannelse er også steget. Kofoedsminde har dog ikke været i stand

til at følge med relativt set. Det skal dog fremhæves, at Kofoedsminde er lykket med at ansætte flere uddannede medarbejdere. 62% af nyansatte i 2023 har en uddannelse.

Tabel 7. Fordeling mellem uddannet og uuddannet personale

	2020*	2021*	2022*	2023*
Antal medarbejdere	359	410	450	494
Antal uuddannet medarbejdere	180	210	209	220
Antal uddannet^ medarbejdere	179	199	218	252
Samlet fordeling (% uddannet medarbejdere)	50%	49%	48%	51%
Antal opslåede stillinger	82	129	202	132
Antal ansatte i alt	79	112	106	117
Antal ansat uddannet	33	44	50	72
Samlet fordeling (% ansat uddannet medarbejdere)	42%	39%	47%	62%

^Uddannelsesniveau defineres som medarbejdere på bachelorniveau – pædagoger, lærere, sygeplejersker, ergoterapeuter mv., faglærte på pædagogiske assistent/social- og sundhedsassistent niveau samt AC medarbejdere.

* Gennemsnitlig beregning af opgørelse pr. kvartal

Kofoedsminde er kommet i mål med, at 60% af de ledige stillinger besættes af faglærte ansøgere.

Kofoedsminde er – som det øvrige socialområde – ramt af, at det er vanskeligt at rekruttere nye medarbejdere. Det betyder f.eks. at ikke alle opslåede stillinger besættes. Kofoedsminde arbejder dog målrettet med at ansætte medarbejdere med faglig uddannelse.

Regionsrådet i Region Sjælland har både i Budgetaftale 2020 og Budgetaftale 2023 besluttet, at give henholdsvis 10 og 5 uddannede medarbejdere på Kofoedsminde en meritpædagoguddannelse. Dette er en anden vej til at sikre uddannet personale på Kofoedsminde. De 10 medarbejdere, der blev uddannet i fra 2020 til 2022, er fortsat ansat på Kofoedsminde.

Arbejdsskader

Kofoedsminde tilrettelægger arbejdet ud fra en individuel tilgang til den enkelte borger. Institutionens specialviden ligger i en årelang erfaring med målgruppen og i at håndtere målgruppens udadreagerende, problematiske adfærd specialpædagogisk hensigtsmæssigt.

På tværs af organisationen anvendes en række følgende faglige tilgange og metoder, som alle medarbejdere uddannes i, herunder low arousal, BVC (Brøset Violence Checklist) og SOAS-R (Staff Observation Aggression Scale – Revised).

Kofoedsminde har et stort fokus på medarbejdernes sikkerhed. Kofoedsminde er lykket med at nedbringe anmeldte arbejdsskader fra 2022 til 2023 med 53,5%. Dette skyldes ikke mindst et stort ledelsesmæssigt fokus.

Bygningsmasse

Kofoedsminde er opført i perioden 1916-2023. Bygningsmassen består af både fleretagers ældre murstensbygninger og moderne nutidige et etagers træbeklædte betonbygninger.

Der er løbende sket en udvikling i bygningsmassen i takt med, at tilgangen af borgere, særligt de seneste år, har været markant stigende. Socialområdet arbejder ud fra en kortsigtet og en langsigtet plan for at håndtere nuværende behov og samtidig fremtidssikret den samlede bygningsmasse.

På den korte bane etableres der genhusningsmuligheder med henblik på renovering og opdatering af eksisterende bygninger. På den lange bane arbejdes der med at lægge en plan for renovering og nybyggeri ud fra en bred vifte af hensyn som eksempelvis sikkerhed, tilgangsprognoser, fokuspunkter fra Arbejdstilsyn og Socialtilsyn, lokalplaner i området samt meget mere.

Etablering af ny sikret institution til domfældte med udviklingshæmning (Vestdanmark)

Region Sjælland har udarbejdet en foreløbig beregning af udgifterne til etablering og drift af en ny sikret institution. Det er væsentlig at understrege, at der er tale om et estimat på baggrund af erfaring og data for driften af Kofoedsminde. Som det fremgår af nedenstående tabel 8 er et forsigtigt bud, at det koster 39 mio. kr. om året, at drive en sikret institution med 10 pladser på 2 afdelinger. Det estimeres, at anlægsudgiften er 2,3 mio. kr. årligt i 30 år.

Tabel 8. Udgifter til etablering af ny sikret institution

Grund	Grund (estimat 2500 km2)	2.000.000
Anlæg	Etablering (hus med 10 pladser)	42.000.000
Anlæg	Inventar	3.000.000
Anlæg	Sikkerhedsudstyr	5.000.000
Anlæg	Værksted	7.000.000
Anlæg	Værkstedsmaskiner	1.000.000
Hegn	Etablering af hegn	10.000.000
Anlæg	I alt over 30 år	70.000.000
I alt	pr. år	2.333.333
Drift	3,2 mio. kr. pr plads pr. døgn (normering 3-3-2 pr. afd. Af 5 beboere)	32.000.000
Drift	Sikkerhed	3.000.000
Drift	0,4 mio. kr. pr plads - værksted	4.000.000
I alt	pr. år	39.000.000

Etablering af en ny sikret institution kan få betydning for driften af Kofoedsminde, hvis der skal nedlukkes pladser. Det vil betyde en forøget anlægsudgift pr. plads, da udgiften skal fordeles på færre pladser. Derudover vil det også højst sandsynligt betyde en højere pris pr. plads på Kofoedsminde, da det er mest sandsynligt at nedlæggelse af 10 pladser ikke vil medføre nedlukning af to afdelinger. Det vil derimod betyde færre beboere på afdelingerne. Det er således ikke muligt at reducere udgiften 1:1.

Tabel 9 viser, at estimatet for driften af en ny sikret institution med 10 sikrede pladser årligt vil koste ca. 44 mio. kr. Det er en pladspris på 11.971 kr. pr. døgn. Til sammenligning er udgiften pr. plads på Kofoedsminde 10.644 kr. pr. døgn (2024-niveau).

Tabel 9. Pris pr. plads på ny sikret institution

Anlæg	Anlægsudgifter der skal deles på færre pladser	800.000
	Anlægsudgifter pr. år, der skal dækkes	800.000
Drift	Tillæg til central administration 4%	1.560.000
	I alt	43.693.333
	Pr. plads pr. døgn	11.971